

Εκκλησία, η ζωή σε δύο επίπεδα, το θείο και το ανθρώπινο (Πρωτοπρ. Βασίλειος Ι. Καλλιακμάνης, Καθηγητής Θεολογικής Σχολής Α.Π.Θ.)

/ [Πεμπτουσία](#)

[Προηγούμενη δημοσίευση:<http://bitly.com/223NLm2>]

Όταν πληρωθεί η καρδιά του ανθρώπου από τη Χάρη του Αγίου Πνεύματος και τον καρπό που αυτό προσκομίζει, δηλαδή την αγάπη, τη χαρά, την ειρήνη, τη μακροθυμία, τη χρηστότητα, την αγαθωσύνη, την πίστη, την πραότητα και την εγκράτεια[54], δε χρειάζονται εντολές και κανόνες. Στην Εκκλησία, που αποτελεί κατοικητήριο του Αγίου Πνεύματος, ο άνθρωπος σώζεται όχι μηχανιστικά ή δυναστικά, αλλά ελεύθερα. Ενεργοποιώντας την προαίρεσή του συνεργεί στο έργο της θείας Χάριτος. Η Εκκλησία, όταν δε μεταβάλλεται σε εγκόσμιο εξουσιαστικό μηχανισμό με δύσκαμπτη γραφειοκρατική οργάνωση, αποκαλύπτει προφητικά το θέλημα του Θεού και γίνεται το ζυμάρι για τη μεταλλαγή, την αρμονία και την ενότητα των ανθρώπων. Αυτό σημαίνει ότι οι Χριστιανοί -ποιμένες και πλήρωμα- ασκούνται συνεχώς για να εγκαταλείψουν την ιδιοτέλεια, τον καιροσκοπισμό και την εγκοσμιοκρατική αντίληψη. Παράλληλα αγωνίζονται για να μην αφήσουν να αμβλυνθεί η εσχατολογική προσδοκία.

Η παγκοσμιοποίηση, για την οποία γίνεται πολύς λόγος στις μέρες μας, στηρίζεται στον πολιτισμό της υπερηφάνειας και της ύβρεως, στη φιλαυτία και τον εγωκεντρισμό, στην περιφρόνηση των άλλων ανθρώπων και την ισορροπία του τρόμου. Αντίθετα, η παγκοσμιότητα που προβάλλει η Εκκλησία θεμελιώνεται στο ανακαινισμένο πρόσωπο και πραγματοποιείται με την πλάτυση και ανάδειξή του σε τόπο «συγχωρήσεως» ολόκληρου του κόσμου, σε καθολική υπόσταση[55]. Η παγκοσμιότητα της Εκκλησίας στηρίζεται στην αλήθεια και την αγάπη.

Η Εκκλησία δεν μπορεί να μη συμφωνεί και να μη συμπράττει με τους άλλους διεθνείς οργανισμούς για την καταλλαγή και την ειρήνη του κόσμου. Ακολουθεί όμως και το δικό της δρόμο, συνεχίζοντας και εντείνοντας τη λειτουργική προσευχή και την εν Χριστώ άσκηση[56]. Το μυστήριο της θείας Ευχαριστίας προσφέρεται «υπέρ της οικουμένης», αλλά και εικονίζει την οικουμένη. Ο πνευματικός πατέρας και λειτουργός, αλλά και οι πιστοί, που μετέχουν στη θεία Λειτουργία, μαθαίνουν να ζουν σε δύο επίπεδα, το θείο και το ανθρώπινο. «Διαμένουν πνεύματι εν τη Θεία σφαίρα και ταυτοχρόνως συμμετέχουν εις τα τραγικά πεπρωμένα της οικουμένης»[57]. Ο λειτουργός δε μένει εγκλωβισμένος στα όρια των κατά τόπους αναγκών, λησμονώντας τη λοιπή ανθρωπότητα που βασανίζεται από το μίσος, την αδικία και κάθε είδους εκβιασμούς[58]. Γι' αυτό και η λειτουργική προσευχή, η καλύτερη ορθόδοξη μαρτυρία προς το σύγχρονο κόσμο, δεν πρέπει να εξασθενήσει, αλλά να ενταθεί.

[54] Βλ. Γαλ. 5, 22.

[55] Βλ. Γ.Ι. Μαντζαρίδη, «Παγκοσμιότητα και μοναχισμός», *ό.π.*, σ. 496.

[56] Είναι χαρακτηριστική η ασκητική εμπειρία του Γέροντος Σωφρονίου: «Συνήθιζον εν γένει να προβάλλω τας εμπειρίας μου εφ' ὅλης της ανθρωπότητος, και συνέπασχον μεθ' ὄλων των ανθρώπων οίτινες, ως και εγώ, ἔμενον εν καταστάσει χωρισμού από του Θεού. Δια τοιούτου τρόπου τα παθήματα πάντων ἐγίνοντο "ίδια", και εν τη απομονώσει της ερήμου ἤρχετο ἐνίοτε προσευχή υπέρ ὅλου του κόσμου μετά τουιδίου κλαυθμού ως και υπέρ ἐμοῦ του ιδίου». *Οψόμεθα τον Θεόν καθώς ἐστι*, σ. 405.

[57] Αρχιμ. Σωφρονίου, *Οψόμεθα τον Θεόν καθώς ἐστι*, σ. 364. Αναφερόμενος στα αποκαλυπτικά γεγονότα της σύγχρονης εποχής, και την ἔλλειψη ειρήνης στον κόσμο ο Γέροντας Σωφρόνιος γράφει: «Το πυρ εἰναιήδη ἐτοιμον, και ἐδόθη εις χείρας ἀφρόνων. Η ειρήνη ἐξέλιπεν ἀπό προσώπου της οἰκουμένης. Η θετική πλευρά των φοβερών τούτων γεγονότων ἐγκείται εις το ὅτι ουχί μόνον οι Χριστιανοί, ἀλλ εἰσέτι και οι μη πιστεύοντες ἐπιμόνως καλοῦνται να διευρυνθούν νοερώς και να υπερπηδήσουν τα στενά πλαίσια των ἐθνικιστικῶν τάσεων η πολιτιστικῶν παραδόσεων και να στοχάζωνται ἐπί πανανθρωπίνων διαστάσεων. Συμβαίνει να παρατηρώμεν, και μάλιστα συχνάκις, το ἐναντίον προς το λεχθέν: την τάσιν προς ἀνεξαρτησίαν, εἰσέτι και ολιγαρίθμων και ἐντελῶς υπαναπτύκτων φυλών. Ἀλλ αἱ ἀντιθετικά αὐταί τάσεις, ἐκδιαμέτρου ἀντίθετοι προς την πραγματικήν ἀνάγκην, πάντοτε συνώδευον την παράδοξον ἱστορίαν της πεπτωκυίας ἀνθρωπότητος». *Ό.π.*, σ. 366.

[58] Αρχιμ. Σωφρονίου, *ό.π.*, σ. 366.